

[Min. for Industri, Handel og Søfart.] blikket er saa lidet klar og overskuelig, at der til Stadighed melder sig Tvilsspørgsmaal, som kun kan finde deres endelige Afgørelse ved, at der iværksættes omfattende og besværlige Undersøgelser, og ofte maa de paagældende Spørgsmaal indbringes for Domstolene. At dette er uheldigt, synes jeg dog man maa erkende, idet Befolkningen har et billigt Krav paa, at en Lov som Næringsloven foreligger paa en saadan Maade, at de Personer, der skal leve under den, kan forstaa den og vide, hvad de har at rette sig efter. Derfor er det ogsaa ønskeligt, at vi ikke skal være nødt til endnu i 30 Aar at leve under Næringsloven af 1857. Jeg vilde derfor ogsaa mene, at det under Udvalgsarbejdet skal vise sig, som det er sket i Næringslovskommissionen, hvor de af det ærede Medlem for 1ste Kreds nu fremdragne Spørgsmaal jo ligeledes har været fremførte og behandlede — at det der skal vise sig muligt at naa til et godt og for saa mange som muligt tilfredsstillende Resultat af Arbejdet.

Det ærede Medlem (Bunch) berørte Spørgsmaalet om Indførelsen af visse Særregler for Kiosker og andre Forretninger, for hvilke der gælder særlige Lukkebestemmelser. Jeg vilde paa Forhaand være mest tilbøjelig til at mene, at saadanne Særregler naturligt vilde have deres Plads i Lukkeloven og ikke i Næringsloven. Paa samme Maade vil jeg tro, at det heller ikke vil være muligt i Næringsloven at indføje direkte Bestemmelser om Tjenestemændenes Adgang til at drive Næring, med eventuelle Indskrænkninger i saa Henseende. Det forekommer i alt Fald mig, lige som det er foreslaaet af Næringslovskommissionen, at de vilde have deres naturlige Plads i Tjenestemandsløven i Forbindelse med andre Bestemmelser angaaende de paagældendes Forhold i det hele.

Med Hensyn til Andelsforeningernes Stilling til Næringsloven forstod jeg, at det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds intet havde imod de saakaldte rene Andelsforeninger, ikke havde noget imod og ikke lagde nogen Vægt paa at faa disse ind under Næringslovens almindelige Forskrifter. Men naar det er Tilfældet, synes der mig ikke at være saa langt mellem Opfattelserne paa dette Punkt, idet jeg for mit Vedkommende godt kan være enig i og gerne vil medvirke til, at Myndighederne nøje paaser, at saadanne Foreninger, som ikke begrænser deres Virksomhed til en Medlemskreds, overholder de almindelige næringsretlige Forskrifter.

Jeg maa maaske i denne Forbindelse sige til det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Schovelin), som jo udførligt omtalte Andels- og Brugsforeningernes Stilling, og som mente, at selv om Andels- og Brugsforeningerne kun fordelte Varer til Medlemmernes Kreds, var Virksomheden ganske den samme for en saadan Forening som for en Købmand, idet deres Opgave var den samme, nemlig at distribuere Varer til Kundekredsen — at deri er jeg ikke enig med det ærede Medlem. Købmandens Opgave er at fordele Varer til Kundekredsen, men Brugsforeningernes og Andelsforeningernes Opgave er at fordele Varerne til en Medlemskreds — jeg tænker altsaa her paa de rene Andelsforeninger. Og her er et Forhold, som jeg synes man ikke bør se bort fra; det er det solidariske Ansvar, som paahviler Medlemmerne indenfor de rene Andelsforeninger. Det ærede Medlem udtalte, at en Købmand ikke kunde ønske sig noget bedre end at faa en saadan fast Kundekreds, som en Brugsforenings Medlemskreds i Virkeligheden repræsenterer. Nej, det er meget rigtigt; men jeg tror jo, at en Købmand, samtidig med at han fik en saadan Kundekreds, vanskeligt kunde faa denne til at gaa ind i et solidarisk Ansvar paa samme Maade, som Medlemmerne maa gøre i en Brugsforening eller en Andelsforening. Det er efter min Opfattelse ikke det samme, det er ikke at distribuere til en Kundekreds. Det er det for Købmanden, men ikke for Brugsforeningerne; de distribuerer ikke til en Kundekreds, men til Medlemmerne.

Med Hensyn til Lovforslagets Bestemmelser om Adgang for Staten og Kommunerne til at drive Næring vil jeg henstille til det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds, idet jeg vender tilbage til de Bemærkninger, som blev fremsat af ham, at han viser en Imødekommen af tilsvarende Art, som blev vist af det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (Henrik Nielsen). For mit personlige Vedkommende kan der neppe være Tvivl om, hvorledes jeg ser paa Spørgsmaalet om det offentlige Næringsdrift. Jeg ønsker ikke offentlig Næringsdrift i noget stort Omfang, men jeg vil mene, at der gennem Lovforslagets Bestemmelser i saa Henseende, her som paa adskillige andre Punkter, er naaet saa meget for de private næringsdrivende, at man bør være varsom med at afvise de foreslaaede Bestemmelser. Jeg vil navnlig fremhæve, at Tilladelse til offentlig Næringsdrift, bortset fra de mere selvfølgelig Ting, der nævnes i § 12, 1ste Stykke, kun kan meddeles efter Forhandling med de interesserede